

"Com més social ets, més tartuf"

Cada migdia podem veure Lluís Soler a TV3, en la telesèrie 'Laberint d'ombres'. A partir del 28 de juny, i fins el 30 de juliol, el podem veure en directe al Versus Teatre de Barcelona, fent de protagonista del 'Tartuf' de Molière, dirigit per Oriol Broggi. L'obra forma part de la programació del Grec 2000.

Què representa per a un actor fer de Tartuf?
—Crec que això sempre depèn més de l'actor que no pas del paper. Depèn més d'allò que en faci l'actor, si no és el cas d'un paper d'un rellou enorme, com el d'Hamlet, diguem. Però jo més aviat entenc que el joc va sempre al revés: d'un paper, és més important allò que l'actor en fa que no pas el paper mateix. I el paper de Tartuf és d'aquells que et permeten de fer moltes coses.

—I què en fa vostè?

—D'entrada, és una obra molt bona, perquè és coral. El Tartuf té un protagonisme que li ve molt dels altres. Ell no apareix fins al tercer acte. Durant el primer acte i el segon són els altres que parlen d'ell. El protagonisme, t'ajuden a construir-lo els altres. Això t'assisteix molt com a actor. Evidentment que tens la responsabilitat del paper, però l'espectacle s'aguanta gràcies al conjunt. A més, és un paper que té uns tres-cents anys d'història, una història que el fa com és. I és més divertit, diguem, que no pas fer un paper nou, més contemporani. És més divertit en el sentit que tens més informació, que tens més referències, que tens gent que ja l'ha fet, que pots veure vídeos de moltes interpretacions que se n'han fet. I llavors pots divertir-te més fent el paper.

—Dels Tartufs anteriors que ha revisat, n'hi ha cap que l'hagi inspirat especialment?

—No. Pots agafar detallets d'alguns, però mai no agafes la concepció del personatge; la concepció és teva i del director. Però sí un detall d'aquí, un detall d'allà. És un apilament de material que t'ajuda com a actor. I els únics que en surten beneficiats són el personatge i l'espectador.

—Què implica fer Tartuf en una sala petita com el Versus, on la responsabilitat està en la interpretació?

—Aquest és el desafiament: fer Tartuf al Versus. Hi havia una idea primera, de fer Tartuf amb l'Oriol Broggi, però la il·lusió va augmentar pensant en el Versus, de poder-lo fer en un lloc on parlant en un to de conversa normal ja et senten. És molt cinematogràfic, i això té molts riscos, però sobretot té molts avantatges, tant per a l'espectador com per a l'actor. Quan dic que és molt cinematogràfic, vull dir que ets més a prop del públic. Quan parles amb un espectador que és

TINA BAGUÉ

a trenta metres has de fer un gest perquè et vegi. En canvi, la càmera agafa més allò que penses que no pas allò que fas. La proximitat al públic, tant si és en una sala petita com a través de la càmera, et permet de depurar el gest, el to, la intenció.

—Això, ho deu agrair sobretot l'espectador que ha crescut amb la televisió i el cinema...

—El públic ho agraeix, ser tan a la vora de l'actor; és com si la transmissió del joc teatral anés més ràpidament i fos més directa. L'espectador pot entrar més ràpidament en la història; és clar que també hi ha el perill que se'n cansi més aviat, si no se la creu. Aquest és el joc. Però has de mirar de reduir al màxim els problemes i augmentar els avantatges. Però, sí, crec que la gent jove sempre en surt més tocada, de les sales petites, perquè la cosa és més real, és un joc més natural que no pas en un espai gran.

—Els clàssics són allò que ven més?

—Els clàssics ja han passat unes barreres, són els que han aguantat. L'home fa uns deu mil anys o quin-

Lluís Soler combina el seu paper televisiu d'Esteve Padrós amb un gran personatge de teatre, el Tartuf de Molière. Soler ja va interpretar un altra obra important d'aquest autor, 'L'Avar'.

Lluís Soler fa de Tartuf sota les ordres d'Oriol Broggi. L'acompanyen en el repartiment els actors Jordi Banacolocha, Àngels Poch, Montserrat Salvador, Ramon Vila, Marissa Josa, Òscar Muñoz, Marcia Cisteró, Carles Arquimbau i Arnau Marín.

ze mil que no canvia, que no evoluciona, que només es mou tècnicament, és a dir: ha millorat el vestir, tota la part mecànica de la vida, però, és clar, no s'ha preocupat d'ell mateix i l'ànima humana, els sentiments, són igual fa quinze mil anys que ara: les mateixes enveges, els mateixos neguits, les mateixes alegries. I si això és ben escrit, l'única cosa que hi pots canviar és la forma. El que s'amaga darrere el *Tartuf* continua essent tan vàlid com en el seu moment, perquè l'home no es preocupa de si mateix i per tant ha evolucionat poc, en aquest sentit.

—Per tant, hi ha molts tartufs en la nostra societat actual...

—Com tots els papers bèsties, tots ho som una mica; hi ha qui ho és més i qui no ho és tant. N'hi ha que ho són molt, evidentment; m'imagino que com més social ets, més tartuf ets, perquè, com que vols aconseguir més dels altres, més els has d'enganyar per aconseguir-ho. És un fet matemàtic, com més vull de la societat, més l'hauré d'enganyar, perquè, com que no hem evolucionat gaire, ens pensem que no ens donarà si no l'enganyem.

—El primer Molière que va interpretar va ser *L'Avar* i va constituir un èxit. Què l'uneix a aquest autor?

—*L'Avar* va ser el meu primer Molière i vaig tenir la sort de fer-lo al Teatre Grec, que és un lloc màgic. Va anar molt bé i tornar a visitar un jardí que ja has vist i que t'ha satisfet sempre és agradable.

—Ara que ja ha interpretat molts personatges, n'hi ha cap que sempre hagi volgut fer i que encara no n'hagi tingut l'oportunitat?

—N'hi ha un de mític, que és el rei Lear. Sempre m'ha agradat molt i encara no l'he fet. Però, n'hi ha tants, de personatges interessants, que triar-ne només un..., ja vindran. Ara mateix faig de Tartuf. La qüestió és anar fent teatre.

—Des de fa més d'un any el podem veure cada dia a *Laberint d'Ombres*. Li agradaria que el poguessim veure cada dia al teatre?

—En faig molt, de teatre, però sí, m'agradaria que la gent hi anés més; no és una cosa gaire popular. Surten enquestes terrorífiques que diuen que el 75% de la gent no va al teatre. I entre el 25% restant hi ha el qui hi va un cop l'any, el qui hi va cada mes... En aquest sentit, televisió i teatre són dos mitjans diferents, la gent que et veu un dia a la televisió és la que et veu tota la vida en un teatre. A més, la televisió ha ajudat la

TINA BAGUÉ

"El desafiament és de fer 'Tartuf' al Versus. És molt cinematogràfic. La proximitat al públic, tant si és en una sala petita com a través de la càmera, et permet de depurar el gest, el to i la intenció; diguem que permet un joc teatral més real i més natural."

gent a deixar el sofà i a anar al teatre. Per tant, crec que són dos mitjans complementaris. En ple any 2000 és millor fer televisió i teatre, si tens aquesta sort.

—Què hi troba l'actor, en la televisió, a més de popularitat?

—Si tens la sort de fer un paper protagonista en una telesèrie, treballes diàriament, entrens diàriament els sentiments i el joc d'emocions que necessites com a actor, i en pots treure les teves conclusions per poder-les utilitzar després en el teatre i viceversa. Et dona un estar a punt i un contacte molt diferent amb un mitjà com és la càmera. És molt beneficiós per a l'actor.

—I una cosa que tant es feia abans, el teatre per televisió, no s'hi hauria de tornar?

—Sí, però s'ha de pensar en el mitjà. S'ha d'enregistrar pensant que s'emetrà per televisió. No enregistrar una obra al teatre i emetre-la tal qual per televisió. Els qui van més avançats, en això, són els anglesos, que ja han fet una pila de Shakespeares per la BBC. Hi ha la fórmula, però no ha acabat de qualificar. La veig clarament, perquè quan fas obres com *Tartuf* penses que es podrien fer per televisió també, però d'una manera diferent de com es fan al teatre. El cinema ha trobat la manera; però hi ha qüestions d'economia: calen diners i temps per a fer una producció d'aquesta mena.

—Manca interacció entre cinema, televisió i teatre, doncs?

—Són tres mons diferents que tenen punts en comú, sobretot en qüestions d'interpretació; però són indústries molt diferents. Són mons que han funcionat sempre molt a part.

—Podem ser optimistes sobre el futur del teatre català?

—El teatre ha fet un boom molt gros, però, per mi, ara faltaria un assentament. Que l'espectador tingui necessitat d'anar al teatre, que tot el món professional creï uns convenis... Hi va haver un primer boom, els anys 70, amb els grups de teatre independent i després, els 80-90, hi va haver el boom del teatre, i ara caldria un assentament, però no se sap si hi ha temps, perquè el teatre és una cosa que canvia molt. No se sap si hi ha temps de posar-se a pensar i posar les coses a lloc, o si més val dir "qui dia passa any empeny". Però jo sóc dels qui sempre veuen l'ampolla mig plena.

Bea Cabezas